

تاریخ دریافت مقاله: ۹۶/۴/۲۴

فصلنامه علمی - پژوهشی روان‌سنجی

تاریخ پذیرش مقاله: ۹۶/۸/۳

دوره ششم، شماره ۲۲، پاییز ۱۳۹۶

صفحات: ۱۳۸ - ۱۲۳

بررسی ساختار عاملی پرسشنامه کمال‌گرایی چند بعدی و رابطه‌ی آن با پرخاشگری در نوجوانان دختر دبیرستانی شهر تهران

Investigation of Factor Structure of Multidimensional Perfectionism Questionnaire and its Relationship with Aggression in High School Girl Teens in Tehran

سمیه کمالی ایگلی^۱، دکتر خدیجه ابوالمعالی^۲

چکیده

Abstract

The aim of this study was to investigate the factor structure of Kabori and Tanno's multidimensional perfectionism questionnaire in high school girl students and its relationship with aggression. The statistical population consisted of female high school students in the year 2016. Five hundred students completed the multidimensional perfectionism questionnaire (Kabori and Tanno, 2004) and the aggression questionnaire (Abolmaali, 2013). Data were analyzed by confirmatory factor analysis. The results of the confirmatory factor analysis indicated that the model was fitted with the data collected and the existence of three factors (Personal Standards, Pursuit of Perfection, Concern over mistake)

مطالعه حاضر با هدف بررسی ساختار عاملی پرسشنامه کمال‌گرایی چندبعدی کابوری در دانش‌آموزان دختر دبیرستانی و رابطه آن با پرخاشگری انجام شد. جامعه آماری دربرگیرنده دانش‌آموزان دختر دوره متوسطه اول شهر تهران در سال ۱۳۹۵ بود. پانصد دانش‌آموز پرسشنامه کمال‌گرایی چند بعدی (کابوری و تاننو، ۲۰۰۴) و پرسشنامه پرخاشگری (ابوالمعالی، ۱۳۹۱) را تکمیل کردند. داده‌ها با استفاده از روش آماری تحلیل عاملی تأییدی تحلیل شدند. نتایج تحلیل عاملی تأییدی نشانگر برازش مدل با داده‌های گردآوری شده بود و وجود عوامل سه‌گانه استانداردهای فردی، پیگردی کمال و بیش‌نگرانی درباره اشتباهات تأیید شد. همبستگی بین مؤلفه‌های کمال‌گرایی و پرخاشگری مثبت و معنادار بود. ارزیابی ضرایب همبستگی بین

۱. دانشجوی دکتری روان‌شناسی تربیتی، گروه روان‌شناسی، واحد رودهن، دانشگاه آزاد اسلامی، رودهن، ایران

۲. دانشیار گروه روان‌شناسی، واحد رودهن، دانشگاه آزاد اسلامی، رودهن، ایران (نویسنده مسئول)

were confirmed. Correlation between perfectionism and aggression components was positive and significant. The evaluation of correlation coefficients between the components of perfectionism questionnaire showed that this questionnaire had a satisfactory internal correlation. In addition, the internal consistency of the dimensions of perfectionism questionnaire in terms of personal standards, Pursuit of Perfection, Concern over mistake) was 0/82, 0/84 and 0/84 respectively. Considering the desirable validity and reliability of this questionnaire, it is recommended to use it in research activities and psychological assessments.

مؤلفه‌های پرسشنامه کمال‌گرایی نشان داد که این پرسش‌نامه از همبستگی درونی مطلوبی برخوردار است. به علاوه همسانی درونی ابعاد پرسشنامه کمال‌گرایی در بعد استانداردهای فردی، پیگردی کمال و بیش‌نگرانی به ترتیب معادل ۰/۸۲، ۰/۸۴ و ۰/۸۴ به دست آمد. با توجه به روایی و پایایی مطلوب این پرسشنامه استفاده از آن در فعالیت‌های پژوهشی و ارزیابی‌های روان‌شناختی توصیه می‌شود.

کلیدواژه‌ها: پرسشنامه‌ی کمال‌گرایی چندبعدی، پرخاشگری، ساختار عاملی

Keywords: Multidimensional perfectionism Questionnaire, Aggression, factor structure

مقدمه

کمال‌گرایی به‌عنوان یک صفت شخصیتی و ساختاری چند بعدی است و دارای دو بعد «تلاش‌های کمال‌گرایانه» و «نگرانی‌های کمال‌گرایانه» است. تلاش‌های کمال‌گرایانه جنبه‌هایی مانند استانداردهای شخصی (به‌عنوان مثال، تعیین استانداردهای شخصی بسیار بالا برای عملکرد) و کمال‌گرایی خود محور (به‌عنوان مثال، داشتن انتظارات کمال از خود، ملزم کردن خود برای کامل بودن) را بازنمایی می‌کند. در مقابل، نگرانی‌های کمال‌گرایانه جنبه‌هایی مانند نگرانی از اشتباهات و شک و تردید در مورد اقدامات (به‌عنوان مثال، اشتغال ذهنی بیش از اندازه برای اشتباهات و عدم اطمینان در مورد باورها و اقدامات) و کمال‌گرایی جامعه محور (ادراک این‌که دیگران از آن‌ها انتظار کامل بودن را دارند) را شامل می‌شود (دامیان، استوبر، نگر و سابتریکا و بابان^۱، ۲۰۱۷). هویت و فلت (۱۹۹۱) کمال‌گرایی جامعه محور را به‌عنوان عامل خطر ساز برای طیف گسترده‌ای از آسیب‌های

1. Damian, Stoeber, Negru-Subtirica & Băban
2. Chen, Hewitt & Flett
3. Park & Jeong
4. Beks, Dunkley, Taylor, Zuroff, Lewkowski, Foley & Westreich
5. Smith, Sherry & Donald Martin
6. Ongen

روانی از جمله افسردگی، اختلال‌های اضطرابی، اختلال‌های خوردن و اقدام به خودکشی می‌دانند. کمال‌گرایی خودمحور و دیگر محور (ملزم دانستن دیگران برای کامل بودن) نیز با افسردگی، استرس پیشرفت و خودکشی مرتبط است (چن، هویت و فلت^۲، ۲۰۱۷).

کمال‌گرایی می‌تواند سازگاران و یا ناسازگاران باشد. استانداردهای فردی دارای کارکرد سالم و رضایت از زندگی بعد سازگاران و ارزیابی‌های کمال‌گرایانه که با پیامدهای منفی مانند اضطراب، افسردگی و خشم مرتبطند بعد ناسازگاران را بازنمایی می‌کنند (پارک و جونگ^۳، ۲۰۱۵). هم‌چنین نگرانی‌های افراطی کمال‌گرایانه می‌توانند افراد را از طریق موقعیت‌های اجتماعی، شناخت‌های اجتماعی و شیوه‌های مقابله ناکارآمد آسیب پذیر کند (بکز، دانکی، تایلر، زوروف، لیوکوسکی و همکاران^۴، ۲۰۱۵). کوشش برای داشتن معیارهای بالا زمانی که به صورت واقع‌بینانه باشد با اهداف پیشرفت رابطه مثبت و با هیجانات منفی رابطه منفی دارد (مارتین، اسمیت، شری، کاترین و دونالد^۵، ۲۰۱۶). نتایج مطالعات صورت گرفته در خصوص کمال‌گرایی نشان می‌دهد که کمال‌گرایی بسته به مثبت یا منفی بودن، با رفتارهای بهنجار (کوشش برای پیشرفت، عاطفه مثبت، خود شکوفایی، نگرش‌های اجتماعی نوع دوستانه و پیشرفت تحصیلی) و یا رفتارهای نابهنجار (اضطراب، افسردگی، پرخاشگری، عزت نفس پایین و خودکارآمدی پایین) رابطه دارد (بلات؛ به نقل از انگن^۶، ۲۰۰۹). البته کمال‌گرایی بالا عملکرد شناختی افراد را در تکالیف شناختی تحت تأثیر قرار می‌دهد. بطوریکه افراد با کمال‌گرایی بالا در زمان انجام تکلیف دقت کم‌تری دارند و زمان بیشتری را صرف تصمیم‌گیری‌های خود می‌کنند. اشتغال ذهنی با حالت‌های کمال‌گرایانه، در زمان مواجهه با تکلیف، داشتند، ممکن است نگرانی افراد را افزایش دهد و در نتیجه منابع شناختی آنان را کاهش دهد (دسنویرز و آرپین-کریبی^۱، ۲۰۱۵).

به نظر می‌رسد افراد کمال‌گرای نابهنجار با ناکامی بیش‌تری در دستیابی به اهداف خود مواجه می‌شوند، از این رو، پرخاشگری یکی از شایع‌ترین واکنش‌های آنان در مقابل ناکامی است. موضوع پرخاشگری علاقه دانشمندان علوم رفتاری را بسیار به خود جلب کرده است. نظریه ناکامی-پرخاشگری یکی از اولین نظریه‌ها در تبیین پرخاشگری است که بیان می‌کند افراد زمانی ناکامی را تجربه می‌کنند که در تلاش‌های خود برای رسیدن به یک هدف با مانع روبرو می‌شوند. تجربه‌های های عاطفی نامطلوب مانند خشم یا غم و اندوه پاسخ جنگ یا گریز را ایجاد می‌کند که ممکن است باعث پرخاشگری برون‌ریزی شده شود (ویکوف^۲، ۲۰۱۶). خشم و پرخاشگری در نوجوانان و به‌طور عمده خشونت جسمانی از مشکلات جدی سلامت روان است که تأثیرات منفی بسیاری بر قربانی و

1. Desnoyers&Arpin-Cribbie
2. Wyckoff
3. Riese, Mello, Baird, Steele & Ranney
4. Holland, Vivolo-Kantor, Cruz, Masetti&Mahendra
5. Multidimensional Perfectionism Scale(MPS)
6. Frost Multidimensional Perfectionism Scale(FMPS)

جامعه دارد (رایز، ملو، بایرد، استیل و رانی^۲، ۲۰۱۵؛ هالند، ویوولو-کانتور، کروز، ماستی و ماهندرا^۳، ۲۰۱۵). پرخاشگری در نوجوانان طیف وسیعی از رفتارها از قلدری و کتک کاری، تجاوز جنسی و جسمانی شدید تا قتل را دربر می‌گیرد.

اونگن (۲۰۰۹) در پژوهشی تحت عنوان «رابطه کمال‌گرایی و پرخاشگری در میان نوجوانان» دریافت که عدم توافق با پرخاشگری جسمانی و خصومت رابطه‌ی مثبت دارد، در حالیکه نظم و ترتیب با خشم، پرخاشگری جسمانی و کلامی رابطه‌ی منفی دارند. همچنین او دریافت که استانداردهای بالا خصومت و پرخاشگری کلامی را به صورت مثبت پیش‌بینی می‌کنند. (۲۰۱۳) دریافتند که افزایش نگرانی بیش از حد در مورد اشتباهات با افزایش پرخاشگری خصمانه همراه است (دهقانی، محرم زاده و بهتاج، ۲۰۱۳؛ اندام، خارکن و مهدی زاده، ۱۳۹۲).

یکی از مباحث مهم در روان‌شناسی، تهیه ابزار مناسب برای سنجش متغیرهای روان‌شناختی است. تاکنون ابزارهای کمال‌گرایی متعددی مانند مقیاس کمال‌گرایی چندبعدی^۵ (هویت و فلت، ۱۹۹۱، ۲۰۰۴) که از سه خرده‌مقیاس و ۱۴ گویه تشکیل شده است و کمال‌گرایی خودمدار، دیگر مدار و جامعه مدار را اندازه می‌گیرد. پرسشنامه کمال‌گرایی چندبعدی بشارت (۱۳۸۶) نیز با ۳۰ گویه سه بعد کمال‌گرایی خودمدار، جامعه‌مدار و دیگر مدار را اندازه می‌گیرد. مقیاس کمال‌گرایی چند بعدی فراست^۶ (فراست، مارتین، لاهارت و روزن بیلت، ۱۹۹۰) که دارای ۳۵ گویه و دو بعد منفی (از جمع ۴ زیر مقیاس نگرانی درباره‌ی اشتباهات، درک شخص از انتقادات والدین، درک شخص از انتظارات والدین، تمایل به شک و تردید حاصل می‌شود) و مثبت (که از جمع دو زیرمقیاس معیارهای عملکرد و گرایش به نظم و سازمان‌یافته بودن حاصل می‌شود) است. مقیاس کمال‌گرایی نسبی تجدیدنظر شده^۱ (اسلانی، رایس، موبلی، تریپپی واشبی، ۲۰۰۱) که دارای ۳۳ گویه و سه خرده‌مقیاس استاندارد، نظم و سازماندهی و عدم هماهنگی بین استانداردها و عملکرد شخصی است. پرسشنامه کمال‌گرایی (هیل، هولزمن، فار، کندی، کیبر و ویسنت^۲، ۲۰۰۴) که دارای ۵۹ گویه و ۸ خرده‌مقیاس نگرانی از اشتباهات، نظم و سازماندهی، هدفمندی، نشخوارفکری، ادراک فشار از سوی والدین، نیاز به تایید، انتظارهای بالا از دیگران و تلاش برای عالی بودن تشکیل شده است. ویژگی‌های روان‌سنجی این پرسشنامه در ایران توسط جمشیدیان، دلاورپور، حقیقت و لطفیان (۱۳۸۸) و توسط شریفی، صالحی، امامی پور و بشردوست (۱۳۹۰) در جامعه دانشجویان بررسی شده است. پرسشنامه کمال‌گرایی مثبت و منفی تری و شورت (۱۹۹۵) مشتمل بر ۴۰ است که ۲۰ گویه آن کمال‌گرایی مثبت و ۲۰ گویه دیگر کمال‌گرایی منفی را ارزیابی می‌کند. از میان پرسشنامه‌های مختلف کمال‌گرایی، پرسشنامه شناختارهای کمال‌گرایی کابوری و تاننو^۳ (۲۰۰۴) در

1. Revised Almost Perfect Scale

2. Hill, Huelsman, Furr, Kennedy, & Kiber, Vicente

3. Kabori & tanno

5. Pursuit of Perfection

4. Personal Standards

6. Concern over mistake

این پژوهش مورد مطالعه قرار گرفته است این پرسشنامه ۱۵ گویه و سه خرده مقیاس دارد: شامل استانداردهای فردی^۴، پیگردی کمال^۵ و نگرانی مفراط درباره اشتباهات است^۶. ویژگی‌های روان-سنجی این پرسشنامه در تحقیقات زیادی از جمله در نمونه‌های ژاپنی و انگلیسی آزمون شده است (کابوری و همکاران، ۲۰۰۴، ۲۰۰۵، استوبر، کابوری و همکاران، ۲۰۱۰)، در ایران نیز ویژگی‌های روان‌سنجی این پرسشنامه توسط (نوری، پورلیاوی و همکاران، ۱۳۹۵) در جامعه پرستاران بررسی شده است.

با توجه به مطالب مطرح شده، سؤال اساسی پژوهش حاضر این است که آیا ساختار عاملی پرسشنامه کمال‌گرایی کابوری و همکاران (۲۰۰۴) در نمونه‌ای از نوجوانان دختر ایرانی برازش دارد و چه رابطه‌ی بین ابعاد کمال‌گرایی با پرخاشگری وجود دارد.

روش پژوهش

روش این پژوهش توصیفی-همبستگی است و جامعه آماری شامل تمام دانش‌آموزان دختر پایه تحصیلی دوم متوسطه شهر تهران در زمستان ۱۳۹۴ بود. ۵۰۰ شرکت‌کننده به روش تصادفی خوشه‌ای انتخاب شدند و دو پرسشنامه پرخاشگری ابوالمعالی (۱۳۹۱) و کمال‌گرایی کابوری و همکاران (۲۰۰۴) را تکمیل کردند. البته ۳ پرسشنامه به دلیل ناکامل بودن کنار گذاشته شد و نمره‌های ۴۹۷ شرکت‌کننده تحلیل شد.

پرسشنامه پرخاشگری^۱ (ابوالمعالی، ۱۳۹۱) ساختار استاندارد سازی شده است. این پرسشنامه دارای ۲۹ گویه است و نمره‌گذاری آن در طیف لیکرت ۵ درجه‌ای صورت می‌گیرد: به هیچ وجه در مورد من درست نیست (۰)، کمی در مورد من درست است (۱)، تا حدودی در مورد من درست است (۲)، در بیشتر موارد در مورد من درست است (۳)، کاملاً در مورد من درست است (۴). با استفاده از تحلیل عاملی اکتشافی با چرخش واریماکس ۵ عامل در این پرسشنامه شناسایی شد: پرخاشگری رفتاری-فعال-خصمانه-وسیله‌ای (BAHI)^۲ (با گویه‌های ۴، ۱۰، ۱۱، ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۱۶، ۱۷، ۲۱، ۲۳، ۲۵)؛ پرخاشگری عاطفی-واکنشی-خصمانه (ARHI)^۳ (با گویه‌های ۵، ۱۹، ۲۰، ۲۹)؛ پرخاشگری رفتاری-واکنشی-کلامی (BRV)^۴ (با گویه‌های ۳، ۶، ۱۲، ۲۶)؛ پرخاشگری رفتاری-فعال-غیرکلامی (BRNV)^۵ (با گویه‌های ۱، ۲۲، ۲۴، ۲۷)؛ و پرخاشگری شناختی-خصمانه-غیرکلامی (CHNV)^۶ (با گویه‌های ۲، ۷، ۸، ۹، ۲۸). در مجموع ۴۵/۸ درصد از واریانس کل آزمون توسط این ۵ عامل تبیین شد. به منظور برآورد روایی این پرسشنامه از

1. Aggression questionnaire	2. Behavioral-Active-Holistic-Instrumental
3. Affective-Reactive-Holistic	4. Behavioral-Reactive-Verbal
5. Behavioral-Reactive-Nonverbal	6. Cognitive-Holistic-Nonverbal
7. multidimensional perfectionism cognitions inventory	
8. Personal Standards	9. Pursuit of Perfection
10. Concern over mistake	

آزمون‌های اضطراب کتل، فرم کوتاه مهارت‌های حل مساله اجتماعی (حل مساله سازگاران و ناسازگاران) و خرده آزمون پرخاشگری SCL90 استفاده شد. و همبستگی نمره کل این پرسشنامه با آزمون اضطراب کتل، و حل مساله اجتماعی ناسازگاران مثبت و معنادار و با حل مساله اجتماعی منفی و معنادار بود. ضریب پایایی این پرسشنامه به روش بازآزمایی معادل ۰/۹۵ به دست آمد. همسانی درونی این پرسشنامه با استفاده از روش آلفای کرونباخ برای عامل رفتاری -فعال- خصمانه ۰/۸۷۲؛ عاطفی -واکنشی- خصمانه ۰/۸۵۲؛ رفتاری -واکنشی- کلامی ۰/۶۵۰؛ رفتاری -واکنشی- غیرکلامی ۰/۵۳۴؛ شناختی -غیرکلامی- خصمانه ۰/۷۸۷ و برای نمره کل پرسشنامه معادل ۰/۹۱ به دست آمد (ابوالمعالی، ۱۳۹۱). هم‌چنین همسانی درونی این پرسشنامه در پژوهش حاضر برای کل پرسشنامه ۰/۸۷ و برای مؤلفه‌های مذکور به ترتیب معادل ۰/۸۴، ۰/۷۲۷، ۰/۶۴۸، ۰/۷۰۳ و ۰/۶۶۷ به دست آمد.

پرسشنامه شناختارهای کمال‌گرایی چندبعدی کابوری^۲ (۲۰۰۴) در دانشگاه توکیو با هدف سنجش فراوانی شناختارهای مربوط به کمال‌گرایی گرایشی ساخته شده است و دارای ۱۵ ماده است و در یک طیف چهار درجه‌ای از ۱ (هرگز) تا ۴ (همیشه) نمره‌گذاری می‌شود. این پرسشنامه دارای سه سه بعد استانداردهای فردی^۸ (با گویه‌های ۱۴، ۱۱، ۱۰، ۸، ۵، ۳)، پیگردی کمال^۹ (با گویه‌های ۲، ۷، ۱، ۱۳) و نگرانی مفرط درباره اشتباهات^{۱۰} (با گویه‌های ۱۵، ۱۲، ۶، ۹، ۴) است. استانداردهای فردی که وجهی از کمال‌گرایی خودمحور است، بیانگر تلاش مجدانه فرد برای کامل بودن است و از طریق وضع استانداردهای بسیار بالا و احساس نیاز مبرم به کامل بودن مشخص می‌شود. بعد دوم بیش نگرانی درباره اشتباهات؛ که نگرانی از اشتباه، واکنش منفی نسبت به اشتباه و معادل دانستن اشتباه با شکست را بازنمایی می‌کند. این بعد بیانگر ترس از اشتباه و عمل نادرست است؛ و بعد سوم پیگردی کمال؛ گرایش افراطی فرد به بی‌عیب و نقص بودن، و تلاش در دستیابی و تحقق اهداف کمال‌گرایی و نیاز برای بی‌نظیر بودن را بازنمایی می‌کند. در این سیاهه شرکت کنندگان به هر ماده بر روی پاسخ می‌دهند. به منظور مطالعه روایی این سیاهه همبستگی بین ابعاد سه گانه شناختارهای کمال‌گرایی با مقیاس‌های عاطفه مثبت و منفی گزارش شده است. نتایج تحلیل عاملی اکتشافی معتمدیگانه و شکری (۱۳۹۱) نشان داد که عامل استانداردهای فردی، پیگردی کمال، و بیش نگرانی درباره اشتباهات هر یک به ترتیب ۳۳/۵۵ درصد، ۱۴/۳۴ درصد و ۸/۵۴ درصد (و در مجموع ۵۶/۴۳) درصد از واریانس عامل کلی شناختارهای کمال‌گرا را تبیین کردند. مقادیر شاخص‌های نیکویی برازش شامل مجذور خی^۲ (مجذور خی بر درجه آزادی (χ^2/df))، برازش مقایسه‌ای، نیکویی برازش، شاخص نیکویی برازش انطباقی و خطای ریشه مجذور میانگین تقریب به ترتیب برابر با ۱۶۷/۷۰، ۱/۹۹، ۰/۹۵، ۰/۹۳، ۰/۹۰، ۰/۵۸ نیز برازش خوب الگوی مفروض سه عاملی را با داده‌ها نشان داد. هم‌چنین همبستگی مثبت و معنادار بین استانداردهای فردی و مقیاس عاطفه مثبت ($r= .32, p < .01$) و همبستگی منفی و معنادار بین

بیش نگرانی درباره اشتباهات و مقیاس عاطفه منفی ($p < 0/01$, $r = -0/020$) از روایی افتراقی پرسشنامه شناختارهای کمال‌گرایی چند بعدی به‌طور تجربی حمایت کرد. در پژوهش معتمدیگانه و همکاران (۱۳۹۲) نیز ضرایب آلفای کرونباخ برای هر دو مقیاس عاطفه مثبت و منفی $0/83$ به‌دست آمد.

یافته‌ها

در پژوهش حاضر ۴۹۷ دانش آموز دختر شرکت داشتند که میانگین و انحراف معیار سن آنان به ترتیب $16/48$ و $0/732$ بود. ۲۰۰ نفر (۴۰ درصد) از شرکت‌کنندگان در پایه دوم و $276 (55/2)$ درصد) نفر از آنان در پایه سوم مشغول به تحصیل بودند. ۱۶۴ نفر ($32/8$ درصد) از شرکت‌کنندگان در رشته‌های ریاضی و تجربی، ۱۰۱ نفر ($20/2$ درصد) در رشته علوم انسانی و ۷۰ نفر (14 درصد) در رشته‌های هنرستانی مشغول به تحصیل بودند.

میانگین، انحراف استاندارد، چولگی و کشیدگی هر یک از مواد ۱۵ گانه پرسشنامه به همراه ضرایب آلفای کرونباخ هر یک از مؤلفه‌ها در جدول ۱ گزارش شده است.

جدول ۱: میانگین، انحراف استاندارد، چولگی، کشیدگی هر یک از مواد ۱۵ گانه پرسشنامه کمال‌گرایی و

ضرایب آلفای کرونباخ هر یک از مؤلفه‌ها

مؤلفه	شماره گویه	میانگین	انحراف استاندارد	چولگی	کشیدگی	آلفای کرونباخ
استاندارد های فردی	۳	۳/۸۶	۱/۰۹	-۰/۶۹۶	-۰/۲۶۱	۰/۸۲۰
	۵	۳/۴۱	۱/۰۷	-۰/۱۵۰	-۰/۵۵۰	
	۸	۳/۷۹	۱/۰۸	-۰/۴۸۳	-۰/۶۰۹	
	۱۰	۳/۸۲	۱/۰۸	-۰/۶۳۱	-۰/۳۱۵	
	۱۱	۳/۴۵	۱/۱۱	-۰/۱۴۹	-۰/۹۴۰	
بیش نگرانی درباره اشتباهات	۱۴	۳/۶۸	۱/۰۲	-۰/۲۵۴	-۰/۹۱۱	۰/۸۳۶
	۴	۲/۹۵	۱/۲۵	۰/۰۸۹	-۰/۹۹۴	
	۶	۲/۶۵	۱/۳۲	۰/۳۵۲	-۱/۰۱۱	
	۹	۳/۳۱	۱/۲۱	-۰/۱۴۷	-۱/۰۶۷	
	۱۲	۲/۵۱	۱/۳۰	۰/۴۱۰	-۰/۹۰۳	
کم‌الگرای، پیگردی	۱۵	۲/۹۵	۱/۴۰	۰/۰۹۰	-۱/۲۳۳	۰/۸۴۴
	۱	۳/۵۱	۱/۱۷	-۰/۳۲۷	-۰/۸۵۴	
	۲	۳/۲۹	۱/۱۰	-۰/۲۹۲	-۰/۶۵۲	
	۷	۳/۳۸	۱/۲۱	-۰/۲۲۲	-۰/۹۴۳	
	۱۳	۳/۳۵	۱/۲۰	-۰/۱۵۱	-۱/۰۳۸	

جدول ۱ نشان می دهد که مقادیر کشیدگی و چولگی هیچ یک از گویه ها خارج از محدود ۲ ± نیست، این موضوع منطبق بر دیدگاه کلاین (۲۰۰۵) بیانگر نرمال بودن توزیع داده های مربوط به هر یک از گویه هاست. همچنین جدول فوق نشان می دهد که هر سه مؤلفه استانداردهای فردی، بیش نگرانی درباره اشتباهات و پیگردی کمال گرایی پرسشنامه کمال گرایی در نمونه نوجوان از همسانی درونی مطلوبی برخوردارند ($\alpha_s > 0.7$).

در ادامه برای ارزیابی ساختار مؤلفه‌ای پرسشنامه کمال گرایی، تحلیل عاملی تاییدی با استفاده از نرم افزار AMOS 18.0 و برآورد بیشینه احتمال^۱ (ML) به کار گرفته شد. پیش از آن به گویه-ها اجازه داده شد تنها به یک مؤلفه بار عاملی ایجاد کند و به مؤلفه‌ها اجازه داده شد تا با یکدیگر همبسته باشند. تحلیل اجرا شد و ارزیابی شاخص‌های برازندگی نشان داد که داده‌های گردآوری شده با مدل سه مؤلفه‌ای پرسشنامه براش مطلوب ندارد. به همین دلیل مدل با ایجاد کوواریانس بین خطاهای ۱۳ و ۱۵ (گویه های ۲ و ۱۳) و خطاهای ۹ و ۴ (گویه های ۹ و ۱۰) در دو مرحله اصلاح و در نهایت شاخص‌های برازندگی به دست آمده که نشان داد داده‌های گردآوری شده با مدل سه مؤلفه‌ای پرسشنامه کمال گرایی برازش دارد. جدول ۲ شاخص‌های برازندگی مدل اولیه و اصلاح شده در مراحل اول و دوم را نشان می دهد.

جدول ۲: شاخص‌های برازندگی مدل اولیه و اصلاح شده پرسشنامه سه مؤلفه‌ای کمال گرایی

شاخص‌های برازندگی	χ^2	χ^2/df	RMSEA	GFI	AGFI	CFI
مدل اولیه	۴۱۱/۶۶	۴/۷۳	۰/۰۸۷	۰/۸۹۹	۰/۸۶۰	۰/۹۰۲
مدل اصلاح شده در مرحله اول	۳۷۰/۶۷	۴/۳۱	۰/۰۸۲	۰/۹۱۱	۰/۸۷۶	۰/۹۱۴
مدل اصلاح شده در مرحله دوم	۳۴۵/۳۳	۴/۰۶	۰/۰۷۸	۰/۹۱۶	۰/۸۸۱	۰/۹۲۳
نقاط برش قابل قبول (میرز و همکاران ..، ۲۰۰۶)	$P > 0.05$	< 3	< 0.08	> 0.90	> 0.90	> 0.90

همچنان که جدول فوق نشان می دهد با اصلاح مدل در مرحله اول و دوم شاخص‌های برازندگی بهبود یافته و براین اساس چنین نتیجه‌گیری شد که مدل سه مؤلفه‌ای پرسشنامه کمال-گرایی با داده‌های گردآوری شده برازش دارد. جدول ۳ بارهای عاملی استاندارد، غیر استاندارد، نسبت بحرانی و خطای استاندارد هر یک از گویه‌های پرسشنامه کمال گرایی را نشان می دهد.

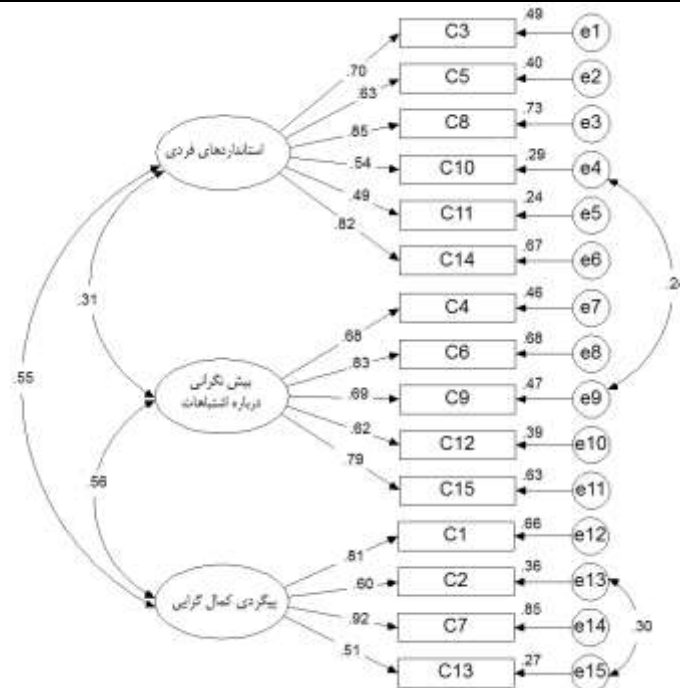
^۱-Maximum Likelihood

جدول ۳. بارهای عاملی استاندارد، غیر استاندارد، نسبت بحرانی و خطای استاندارد هر یک از گویه‌های پرسشنامه کمال گرایی

مؤلفه - گویه	b	(β)	S.E	T
استانداردهای فردی - گویه ۳	۱	۰/۷۰۰		
استانداردهای فردی - گویه ۵	۰/۸۸۲	۰/۶۲۹	۰/۰۶۹	۱۲/۸۳
استانداردهای فردی - گویه ۸	۱/۲۰۷	۰/۸۵۲	۰/۰۷۲	۱۶/۷۶
استانداردهای فردی - گویه ۱۰	۰/۷۶۰	۰/۵۳۷	۰/۰۶۸	۱۱/۲۱
استانداردهای فردی - گویه ۱۱	۰/۷۰۶	۰/۴۸۴	۰/۰۷۰	۱۰/۰۴
استانداردهای فردی - گویه ۱۴	۱/۰۹۲	۰/۸۱۸	۰/۰۶۷	۱۶/۲۸
بیش نگرانی درباره اشتباهات - گویه ۴	۱	۰/۶۷۶		
بیش نگرانی درباره اشتباهات - گویه ۶	۱/۲۹۳	۰/۸۲۶	۰/۰۸۴	۱۵/۴۵
بیش نگرانی درباره اشتباهات - گویه ۹	۰/۹۸۳	۰/۶۸۹	۰/۰۷۳	۱۳/۵۴
بیش نگرانی درباره اشتباهات - گویه ۱۲	۰/۹۵۹	۰/۶۲۱	۰/۰۷۸	۱۲/۲۲
بیش نگرانی درباره اشتباهات - گویه ۱۵	۱/۳۱۳	۰/۷۹۴	۰/۰۸۷	۱۵/۰۴
پیگردی کمال گرایی - گویه ۱	۱	۰/۸۱۰		
پیگردی کمال گرایی - گویه ۲	۰/۶۹۳	۰/۶۰۰	۰/۰۵۱	۱۳/۶۸
پیگردی کمال گرایی - گویه ۷	۱/۱۶۷	۰/۹۱۹	۰/۰۵۷	۲۰/۵۵
پیگردی کمال گرایی - گویه ۱۳	۰/۶۴۹	۰/۵۱۵	۰/۰۵۷	۱۱/۴۸

در جدول فوق بارعاملی استاندارد نشده گویه های ۳، ۴ و ۱ با عدد یک تثبیت شده و بنابراین خطای استاندارد و نسبت بحرانی آنها محاسبه نشده است.

براساس نتایج ارائه شده در جدول ۳ بارهای عاملی استاندارد همه نشان‌گرها بالاتر از ۰/۳۲ است. بالاترین بارعاملی متعلق به گویه هفت ($\beta=0/919$) و پایین‌ترین بارعاملی متعلق به گویه یازده ($\beta=0/484$) است. براین اساس می‌توان گفت همه نشان‌گرها از قابلیت لازم برای اندازه‌گیری مؤلفه‌های استانداردهای فردی، بیش نگرانی درباره اشتباهات و پیگردی کمال‌گرایی برخوردارند. شکل ۱ مدل اندازه‌گیری پرسشنامه کمال گرایی و بارهای عاملی هر یک از گویه‌های آن با استفاده از داده‌های استاندارد را نشان می‌دهد.

شکل ۱: برآورد استاندارد شده مدل اندازه گیری پرسشنامه کمال گرایی

ضرایب همبستگی درونی و روایی همگرا

جدول ۴ میانگین، انحراف استاندارد و ضرایب همبستگی بین مؤلفه‌های کمال گرایی و پرخاشگری را نشان می‌دهد.

جدول ۴: ضرایب همبستگی مؤلفه‌های کمال گرایی و پرخاشگری

مؤلفه	۱	۲	۳	۴
۱. استاندارد های فردی	-			
۲. بیش نگرانی درباره اشتباهات	۰/۳۲۶**	-		
۳. پیگردی کمال گرایی	۰/۵۴۶**	۰/۵۰۶**	-	
۴. پرخاشگری	۰/۱۲۳**	۰/۳۵۸**	۰/۱۶۷**	-

$P^{**} < 0/01$

جدول ۴ نشان می‌دهد که ضرایب همبستگی بین مؤلفه‌های کمال گرایی و پرخاشگری مثبت و در سطح ۰/۰۱ معنادار است. این موضوع بیانگر روایی همگرای پرسشنامه کمال گرایی است. از

بحث و نتیجه گیری

نتایج حاصل از پژوهش حاضر از ساختار سه عاملی پرسشنامه کمال‌گرایی چند بعدی در جامعه دختران دبیرستانی شهر تهران حمایت کرد و نتایج تحلیل عاملی تأییدی سه مؤلفه استانداردهای فردی، پیگردی کمال و نگرانی مفرط درباره اشتباهات را تأیید کرد. همچنین نتایج پژوهش حاضر نشان داد ضرایب همبستگی بین مؤلفه‌های کمال‌گرایی و پرخاشگری مثبت و معنادار است که این موضوع نشانگر روایی همگرای پرسشنامه کمال‌گرایی است. با توجه به ضرایب آلفای کرونباخ به دست آمده برای کل آزمون و زیرمقیاسهای آن، این آزمون از همسانی درونی رضایت بخشی برخوردار است.

نتایج پژوهش حاضر نشان داد که ضرایب همبستگی بین مؤلفه‌های کمال‌گرایی و پرخاشگری مثبت و معنادار است. این یافته با یافته‌های حاصل از پژوهش‌های اندام و همکاران (۱۳۹۲)؛ دهقانی و همکاران (۲۰۱۳)؛ بیرد (۲۰۱۱)؛ اونگن (۲۰۰۹)؛ دان و سیروتیک (۲۰۰۳) هم راستاست. در تبیین این یافته با توجه به نظریه شافران کوپرو فاربرن (۲۰۰۲) می‌توان گفت از آنجایی که افراد کمال‌گرا استانداردهای شخصی بالایی برای خود وضع می‌کنند، موقعیت‌های موفقیت‌آمیز خود را نادیده می‌گیرند و زمانی که به استانداردهای خود دست می‌یابند آن را ناکافی می‌پندارند و در نتیجه احتمال شکست و خود انتقادگری در آنان افزایش می‌یابد. خود انتقادگری زمینه‌ی رفتارهای مخرب نسبت به خود و دیگران را افزایش می‌دهد. از سوی دیگر باورهای غیر منطقی افراد کمال‌گرا و اعتقاد به این که خودشان و محیطشان باید کامل و بدون نقص باشند زمینه ایجاد خشم و پرخاشگری را در آنان ایجاد می‌کند.

افراد دارای استانداردهای بالا، از یک سو بر این باورند که اهداف بالاتر و یا وضع استانداردهای بالاتر برای آنان سودمند است و تلاش می‌کنند که به بالاترین استانداردها دست یابند و کارهای بی‌عیب و نقص انجام دهند؛ و از دگر سو حتی اگر در کاری موفق شوند کار خود را دست کم گرفته و به جای ارزش دادن به موفقیت خود، آن را ناچیز می‌شمارند. همچنین افراد کمال‌گرا نگرانی زیادی درباره اشتباهات احتمالی خود دارند، و اشتباه کردن باعث شرمساری آنان می‌شود و با کوچکترین اشتباهی احساس بدبختی کرده و توانایی خود را کمتر از حد متوسط برآورد می‌کنند و اگر شکست بخورند احساس بی‌ارزشی مفرطی دارند. البته اغلب افراد کمال‌گرا نسبت به دیگران نیز سخت‌گیرند و ممکن است انتظار داشته باشند که دیگران نیز کامل و بدون نقص باشند و در صورتی که دیگران نیز معیارها و انتظاراتشان را برآورد نکنند، آنان را ملامت می‌کنند. به علاوه این افراد به طور مداوم در جستجوی کامل بودن و بدون نقص بودن هستند و هیچ وقت از خودشان

و دیگران احساس رضایت نمی‌کنند. چون ارزیابی آنان از خودشان و دیگران مبتنی بر واقعیت نیست و دائم خودشان و دیگران را به صورت منفی ارزیابی می‌کنند. در نتیجه این ویژگی‌ها رضایت آنان را کاهش می‌دهد و زمینه‌ی بروز پرخاشگری را در آنان فراهم می‌آورد. سخت‌گیری افراد کمال‌گرا نسبت به خود و دیگران بازتابی از تحریفات شناختی آنان است. ترکیب تحریفات شناختی با کمالگرایی می‌تواند به شدت کیفیت زندگی را کاهش دهد. قضاوت منفی در مورد خود نیز می‌تواند منجر به کاهش رضایت از زندگی و افسردگی شود (نایلند^۱، ۲۰۰۴).

در این پژوهش همسو با پژوهش‌های دیگر (مانند هویت وفلت، ۱۹۹۱، ۲۰۰۴؛ فراست و همکاران، ۱۹۹۰؛ کابوری و تانو، ۲۰۰۴) که کمال‌گرایی را به صورت یک سازه چندبعدی در نظر گرفته می‌شود، سه بعد استانداردهای بالا، نگرانی بیش از حد در مورد اشتباهات و پیگردی کمال در بررسی‌های آماری مورد تأیید قرار گرفت.

این پرسشنامه مانند سایر ابزار خودگزارشی نمونه‌ای از ویژگی کمال‌گرایی را در افراد می‌سنجد و برای ارزیابی دقیق ویژگی کمال‌گرایی لازم است این پرسشنامه در کنار ابزار دیگری مانند مصاحبه، مشاهده به کار رود. به علاوه مانند هر ابزار خودگزارشی دیگری سوگیری آگاهانه و یا ناآگاهانه افراد در مطلوب جلوه دادن خود ممکن است روی یافته‌ها اثر گذاشته باشد. با توجه به اعتبار و پایایی مطلوب این پرسشنامه استفاده از آن در فعالیتهای پژوهشی توصیه می‌شود. به علاوه به روان‌شناسان در حوزه‌های سلامت توصیه می‌شود که در کنار ابزارهای دیگر از این پرسشنامه نیز جهت سنجش کمال‌گرایی در دختران نوجوان استفاده کنند.

منابع فارسی

- ابوالمعالی، خ. (۳۹۱). ساخت و استانداردسازی پرسشنامه پرخاشگری. *فصلنامه روان‌سنجی*، (۱)۱، صص: ۵-۲۴.
- اندام، ر.، خارکن، م.، مهدی زاده، ر. (۱۳۹۲). ارتباط کمال‌گرایی و پرخاشگری در بین دانش‌آموزان ورزشکار. *مجله مطالعات روان‌شناسی ورزشی*. سال ۲، شماره ۵، صص: ۶۷-۸۴.
- جمشیدیان، ب.، دلاورپور، م.، حقیقت، ش و لطیفیان، م. (۱۳۸۸). اعتباریابی مقیاس جدید کمال‌گرایی، *مجله علوم رفتاری*، ۳(۱)، صص: ۳۵-۴۳.
- خلعتبری، ج.، قربان شیروودی، ش.، حسینی، ا. (۱۳۹۰). بررسی رابطه بین کمال‌گرایی و

^۱. Nyland

- احساس تنهایی با کیفیت زندگی دانشجویان پزشکی استان گیلان. *فصلنامه روان‌شناسی تربیتی*. سال ۲، شماره ۱، صص: ۱۳۱-۱۱۷.
- پاشاشریفی، ح.، صالحی، م.، امامی پور، س.، بشردوست، س. (۱۳۹۰). بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی سیاهه کمال‌گرایی هیل در دانشجویان. *فصلنامه تازه‌های روان‌شناسی صنعتی سازمانی*. ۲ (۷). صص: ۱۹-۹.
 - معتمد یگانه، نگین، و شکری، امید. (۱۳۹۲). آزمون روانسنجی سیاهه شناختارهای کمال‌گرایی چندبعدی. *فصلنامه روانشناسی تحولی روان‌شناسان ایرانی*. ۱ (۳۸)، صص: ۱۸۵-۱۷۵.
 - میرشکاری، ک.، زارع زاده، م و نعمت زاده ماهانی، ک. (۱۳۹۳). پیش بینی واماندگی براساس کمال‌گرایی خودمدار و جامعه مدار در ورزشکاران مردنخبه. *مجله مطالعات روان‌شناسی ورزشی*. صص: ۸۰-۶۷.
 - محرم زاده، م.، طلائی، ر.، نقوی، ل.، دهقانی، م. (۱۳۸۸). بررسی و مقایسه ویژگی‌های کمال‌گرایی و پرخاشگری بازیکنان پست‌های مختلف لیگ دسته دو کشوری. *فصلنامه علوم ورزشی*. ۱ (۲)، صص: ۸۸-۶۵.
 - نوری امام زاده‌ای، ط.، نیلفروشان، پ. (۱۳۹۵). اهمال کاری تحصیلی دانشجویان: نقش سبک‌های مقابله با تنیدگی و ابعاد دوگانه کمال‌گرایی. *مجله رویکردهای نوین آموزشی*. ۱ (۲۹)، صص ۳۹-۲۱.
 - نوری پورلیاوی، ر.، حسینیان، س.، حبیبی، م.، سلیمی نیا، ع.، دهستانی، م.، حجازی، م. (۱۳۹۵). بررسی ویژگی‌های روایی و اعتبار سیاهه چندبعدی شناختارهای کمال‌گرایی در پرستاران شهر تهران. *فصلنامه تخصصی روان‌سنجی*. ۵ (۱۸)، صص: ۹۸-۷۹.
 - نصیری، س.، نصیری، ف. (۱۳۹۲). پیش بینی پرخاشگری براساس کمال‌گرایی در ورزشکاران. *مجله رفتار حرکتی*. شماره ۱۵، صص: ۱۸۲-۱۷۳.

Reference

- Byrd, M. (2011). Perfectionism hurts: Examining the relationship between perfectionism, anger, anxiety and sport aggression, Submitted to the Faculty of Miami University in partial fulfillment of the requirements for the degree of Master of Science, *Department of Kinesiology and Health*.
- Beks, V. , Dunkley, D. , Taylor, G., Zuroff, D. ,Lewkowski, M. , foley, J. , Westreich, R. (2015). Chronic stress and attenuated

- improvement in depression over 1year.The moderating role of perfectionism.*Behavior Therapy*, 46,479-492.
- Chen, C. ,Hewitt, P. L. , &Flett, G. L. (2017). Ethnic variations in other-oriented perfectionism's associations with depression and suicide behavior.*Personality and Individual Differences*, 104, 504-509.
 - Damian, L. ,Stoeber, J. , Negru-Subtirica, O. , &Băban, A. (2017). Perfectionism and school engagement: A three-wave longitudinal study. *Personality and Individual Differences*, 105, 179-184.
 - Dehghani, M. ,Moharramzadeh, M. , &Behtaj, A. (2013). Examining the relationship between perfectionism and sport aggression among football players, *International Journal or behavioral social and movement sciences*,135-143.
 - Dunn, J. ,Syrotuik, D. G. (2003). Perfectionism and anger in canadaianfootball.*University of Alberta, Canada*.
 - Frost, R.O., Marten, P., Lahart, C., & Rosenblate, R. (1990). The dimensions of perfectionism. *Personality and Individual Differences*, 14,119-126.
 - Desnoyers, A. ,&Arpin-Cribbie, C. (2015). Examining cognitive performance: Do perfectionism and rumination matter? *Personality and Individual Differences*, 76, 94-98.
 - Guadagnoli, E. ,& Velicer,W. F. (1998). Relation to sample size to the stability of component patterns.*Psychological Bulletin*, 103(2): 265-275.
 - Holland, K. M. ,Vivolo-Kantor, A. M. , Cruz, J. D. , Massetti, G. M. , & Mahendra, R. (2015). A qualitative evaluation of the 2005–2011 National Academic Centers of Excellence in Youth Violence Prevention Program.*Evaluation and Program Planning*, 53, 80-90.
 - Hewitt, P. L., & Flett, G. L. (1991). Perfectionism in the self and contexts: Conceptualization, assessment, and association with psychopathology. *Journal of Personality and Social Psychology*, 60,456-470.
 - Hewitt, P. L., & Flett, G. L. (2004). *Multi-dimensial Perfectionism Scule(MPS):* Technical munual. Toronto, Canada: Multi-Health System.
 - Hill, R. W., Huelsmann, T. J., Furr, R. M., Kibler, J., Vicente, B. B., & Kennedy, C. (2004).A new measure of perfectionism: The Perfectionism Inventory.*Journal of Personality Assessmant*, 82,80-91.
 - Kabori, O. ,Tanno, y. (2004). Developmant of multi – dimensional

- perfectionism cognitions inventory Japanese. *Journal of Personality*, 13, 34 – 43.
- Kabori, O. ,Tanno, y. (2005).Self-oriented perfectionism and its relationship to positive and negative affect:The meditation of positive and negative perfectionism cognitions.*Cognitive Therapy and Research*,29,559-571.
 - Kline, R. B. (2005). *Principles and practice of structural equation modeling*, edition 2, Guilford press, New York & London.
 - Marten, M. , Smith-simon, B. , Sherry- katerina, R. , Donald, H. , Saklofske-Murray, E. , & Tara, G. (2016). Are Perfectionism Dimensions Vulnerability Factor for Depressive Symptoms After Controlling for Neuroticism ?A Meta-analysis of 10 Longitudinal Studies.*European Journal of Personality*,*Eur. J. Pers.* 30: 201-212.
 - Nyland, Jennifer E. (2004) "Dysfunctional Cognitions: Associations with Perfectionistic Thinking Utilizing the Positive and Negative Perfectionism Construct,"*McNair Scholars Journal*: Vol. 8: Iss. 1, Article 8. Available at: <http://scholarworks.gvsu.edu/mcnair/vol8/iss1/8>.
 - Ongen, D. E. (2009). The Relationship between Prefectionism and Multidimensional Life Satisfaction among High School Adolescsnts in Turkey, *Journal of Multicultural Counseling and Development*,31,1,pag. 52.
 - Öngen, D. E. (2009).The relationships between perfectionism and aggression among adolescents.*Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 1 (1), 1073-1077.
 - Park, H. J. ,& Jeong, D. Y. (2015). Psychological well-being, life satisfaction, and self-esteem among adaptive perfectionists, maladaptive perfectionists, and nonperfectionists.*Personality an Individual Differences*, 72, 165-170.
 - Riese, A. , Mello, M. J. , Baird, J. , Steele, D. W. , & Ranney, M. L. (2015). Prompting Discussions of Youth Violence Using Electronic Previsit Questionnaires in Primary Care: A Cluster Randomized Trial.*Journal of Academic Pediatrics*, 15 (3), 345-352.
 - Slaney, R. B., Rice, K. G., Mobley, M., Trippi, J., & Ashby, J.S. (2001). The Revised Almost Perfect Scale.*Measurement and Evaluation in Counseling and Development*,34,130-145.
 - Stober, J., Kabori, O., & Tanno, Y. (2010). The Multidimensional Perfectionism Cognitions Inventory-English(MPCI-E): Reliability, Validity, and relationship with positive and negative affect. *Journal of Personality Assessment*,92(1),16-25.

-
- Shafran, R. , Cooper, Z. , Fairburn, C. G. (2002). Clinical perfectionism: A cognitive behavioral analysis. *Behavioral Research and Therapy*, 40, 773-791.
 - Wyckoff, J. P. (2016). Aggression and emotion: Anger, not general negative affect, predicts desire to aggress. *Personality and Individual Differences*, 101, 220-226.